Maa- ja metsätalousministeriö, luonnonvaraosasto
Kalatalousylitarkastaja Roni Selén

Muistio maa- ja metsätalousvaliokunnan kuulemiseen 17.10.2017

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta (HE 118/2017 vp)

Esityksen pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kalastuslakia. Kalenterivuotta koskevaa kalastonhoitomaksua korotettaisiin 39 eurosta 45 euroon, seitsemän vuorokauden maksua 12 eurosta 15 euroon ja vuorokauden maksua 5 eurosta 6 euroon.

Lisäksi ehdotetaan, että talousarvion valmistelun lähtökohdaksi otettaisiin jatkossa myytyjen kalastonhoitomaksujen kappalemäärät. Samalla esitetään lain siirtymäsäännöksistä kumottavaksi säännös, jossa säädetään kalastonhoitomaksuina kertyneiden varojen määrän arvioinnista laadittaessa valtion talousarviota.

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Taustaa

Esityksen perusteena on arvioitua pienempi kalastonhoitomaksukertymä sekä pitkään jatkunut kalastonhoitomaksusuoritusten määrän väheneminen. Kalastonhoitomaksukertymä on jäänyt noin 2 miljoonaa euroa pienemmäksi, kuin kalastuslain uudistuksen yhteydessä arvioitiin. Vuosikohtaisten maksujen määrä, joista kertyy valtaosa kalastonhoitomaksukertymästä, on viimeisen 15 vuoden aikana pudonnut kolmanneksen, eli noin 100 000 kappaletta. Nykyinen kalastonhoitomaksukertymä ei riitä kattamaan riittävällä tasolla kaikkia kyseisenä maksuina kertyneiden varojen laissa määriteltyjä käyttötarkoituksia.

Valtion talousarvioesityksen valmisteluun liittyvä muutosesitys selkeyttää talousarvion valmistelua tilanteessa, jossa maksun suuruutta muutetaan, koska näin saataisiin uutta maksukertymää vastaava rahamäärä käytettäväksi laissa määriteltyihin käyttötarkoituksiin nykyistä nopeammin.

Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksen mukaan valtion talousarvioon otettaisiin kalastuslain 82 §:ssä tarkoitettuja kustannuksia, korvauksia ja menoja varten vuosittain määräraha, joka vastaa sitä määrää, minkä viimeisimmän vahvistetun valtion tilinpäätöksen perusteella arvioidaan samana vuonna kertyvän kalastonhoitomaksuina. Näin ollen vuoden 2018 talousarviossa momentin 30.40.51 (Kalatalouden edistäminen) määrärahan mitoitus perustuisi vuoden 2016 tilinpäätöksen mukaisiin lupamyyntimääriin: vuosimaksut 210 000 kpl, viikkomaksut 35 000 kpl. ja vuorokausimaksut 22 000 kpl. Esitetyllä tavalla lasketuksi vuoden 2018 kertymäksi arvioidaan 10,1 miljoonaa euroa, joka on 1,4 miljoonaa euroa enemmän kuin voimassa olevan lain mukaisesti laskettu määrärahaesitys.

Vuoden 2017 talousarvioon verrattuna momentin määräraha nousee 1,250 miljoonaa euroa. Muutos aiheutuu maksujen korotuksen lisäksi eduskunnan vuodelle 2017 tekemien kertaluonteisten lisäysten poistumisesta (-0,150 miljoonaa euroa).

Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Esitysluonnos oli lausuntokierroksella. Lisäksi myös muille tahoille annettiin mahdollisuus antaa lausuntonsa esityksestä. Lausuntoja saapui määräaikaan mennessä kaikkiaan 16, joista 7 tuli tahoilta, joita ei ollut lausuntopyynnön jakelulistassa.

Yhteenvetona lausunnoista voidaan todeta, että lähes kaikki lausunnonantajat joko vastustivat esitystä kalastonhoitomaksun hinnan korottamisesta tai ainakin pitivät ensisijaisena keinona maksajapohjan laajentamista.